

[Steen Folke]

så, hr. Ivar Nørgaard har i tankerne? Jeg synes, det er et vigtigt problem, om end det kun er en detalje i den store sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

Jeg tror lige så lidt som hr. Niels Helveg Petersen på nytten af skriftlige mandater, men jeg tror, at der må findes muligheder for, at markedsudvalget i højere grad, end det har været tilfældet i denne sag, kan være sikker på, hvilket mandat der er afgivet, og på, at ministeren overholder det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

forkastedes, idet 68 stemte for, 78 imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til undervisningsministeren:

»Hvilke konsekvenser har det fået for folkeskolen, at regeringen har foretaget store besparelser på bloktilskuddene?«

Af Marianne Bentsen-Pedersen m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 1/3 83. Fremme af forespørgslen vedtaget 4/3 83).

Begrundelse

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Begrundelsen for denne forespørgsel er et utal af henvendelser fra SFere, som sidder rundt omkring i kommunalbestyrelserne, og som er blevet præsenteret for budgetter og nedskæringer på det sidste.

Henvendelserne beskriver nedskæringer på specialundervisning, på lejrskoler, på materialekonti, og de beskriver sammenlægninger af klasser, samtidig med at man nedsætter timetallet. Men det, der er mest alarmerende ved besparelserne, er måske, at de bliver foretaget på allerede barberede budgetter, og besparelserne er i de fleste tilfælde meget større end de ca. 2 pct., som børnetallet falder om året. Det betyder selvsagt, at børnene får en meget dårligere skolegang, og især de svageste børn kommer til at undgælde for det. Deletimer forsvinder, hvilket betyder

mindre tid til den enkelte elev. Specialundervisningen reduceres som nævnt, og det vil sige, at indlærings- og indskolingssituationen får meget ringere vilkår.

Dette sker, samtidig med at der er et stigende behov for, at lærerne tager sig af den enkelte elev, fordi mange børn mærker krisen dobbelt. Når arbejdsløsheden rammer forældrene, rammer den hele familien. Når usikkerheden præger det hjemlige miljø, præger det også eleven i skolen. De socialpædagogiske opgaver bliver derfor meget mere omfattende for læreren, og der bliver behov for endnu mere hensyn i den daglige undervisning.

For lærerne som sådan betyder det fyringer. Nogle steder kan man klare sig med det, man kalder naturlig afgang, men det betyder jo, at der er mange unge lærere eller mange nyuddannede, som skulle have afløst den ældre kollega, men som nu bliver arbejdsløse. Andre steder kan man »nøjes med« at fyre timelærere, faste vikarer, årsvikarer og løse vikarer. Man kan selvfølgelig diskutere, om årsvikarer er nogle, man fyrer, men i alle tilfælde er der tale om, at der er nogle, der bliver arbejdsløse.

Andre steder er man kommet så langt i bund med besparelserne, at man skal fyre tjenestemænd. Det betyder selvfølgelig, at der skal udbetales ventepenge, og at besparelserne først viser sig ad åre. Måske kommer de kun til at virke et par år, fordi man igen skal ansætte, når børnetallet igen stiger.

Man kunne selvfølgelig påstå, at det er kommunernes anliggende, om de vil spare på folkeskolen, og i givet fald, hvor meget de vil spare på folkeskolen. Men spørgsmålet er, hvilke muligheder regeringen har givet kommunerne. Man har givet dem et sparecirkulære, og man har nedsat bloktilskuddene. Man har nedsat bloktilskuddene så meget, at det er nødvendigt for kommunerne at spare meget mere, end sparecirkulæret foreskriver.

Formanden:

Jeg glemte før at gøre opmærksom på, at eventuelle afstemninger om dagsordener først vil finde sted fredag den 25. marts og ikke som tidligere meddelt i morgen, torsdag.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):